

Muusikaõpetus

IX klass

Õppetegevus

- ühe- ja kahehäälsuse rakendamine laulmisel;
- kahe- või kolmehäälne laulmine koolikooris;
- relatiivsete helikõrguste (astmete) kasutamine, lauldes noodist lihtsamaid meloodiaid;
- pillimänguoskuse rakendamine üksi ja koos musitseerides;
- isiklike, põhjendatud seisukohtade avaldamine muusika kuulamisel, tuginedes muusika
- väljendusvahenditele ja õpitud oskussõnavarale;
- loominguliste ideede teostamiseks sobivate muusika väljendusvahendite leidmine ja kasutamine;
- esinemisvõimaluste pakkumine ning loomingulise eneseväljenduse toetamine;
- teatris, kontserdil ja muuseumis käimine ning õppekäigud (helistuudiod, raamatukogud,
- muusikakoolid, muusikakõrgkoolid jne).

Hindamine

Õpitulemusi hinnates lähtutakse põhikooli riikliku õppekava üldosa ja teiste hindamist reguleerivate õigusaktide käsitlest. Muusikaõpetuses annab hindamine tagasisidet õpilase võimekuse ja tema individuaalse arengu kohta, on lähtekohaks järgneva õppe kujundamisele, stimuleerib ning motiveerib õpilast parematele tulemustele ja enesearendusele. Hinnatakse õpilase teadmiste ja oskuste rakendamist muusikalistes tegevustes, arvestades ainekavas taotletavaid õpitulemusi. Hindamine sisaldab kõiki muusikaõpetuse komponente: laulmist, pillimängu, omaloomingut, muusika kuulamist ja muusikalugu, muusikalist kirjaoskust ning ka õpilase aktiivsust, tunnist osavõttu, hinnangut enese ja kaasõpilaste osalemisele ning saavutustele õppes. Kirjalikke ülesandeid hinnates arvestatakse eelkõige töö sisu, kuid parandatakse ka õigekirjavead, mida hindamisel ei arvestata. Õpilase aktiivset osalemist koolikooris, silmapaistvat esinemist kooliüritustel ning kooli esindamist konkurssidel ja

võistlustel arvestatakse õppetegevuse osana koondhindamisel. Õpitulemusi hinnatakse suuliste sõnaliste ning numbriliste hinnetega. Õpitulemuste kontrollimise vormid peavad olema mitmekesised ning vastavuses õpitulemustega. Õpilane peab teadma, mida ja millal hinnatakse, mis hindamisvahendeid kasutatakse ning mis on hindamise kriteeriumid. I kooliastmes hinnatakse peamiselt muusikalisi tegevusi: laulmist, pillimängu ja loovtegevust. II ja III kooliastmes on suurem kaal muusikaliste teadmiste ning oskuste kasutamisel muusikalistes tegevustes.

Õpitulemused

Õpilane:

- arutleb ja avaldab oma arvamust muusikaelamuste kohta suulisel, kirjalikul või muul
- looval viisil;
- kasutab arvamust väljendades õpitud muusikalist oskussõnavara.
- osaleb meelega muusikalistes tegevustes ning kohalikus kultuurielus; aktsepteerib
- muusika erinevaid avaldusvorme;
- laulab ühe- või mitmehäälselt rühmas olenevalt oma hääle omapärast ja võimekusest
- laulab koolikooris õpetaja soovitusel ja/või musitseerib erinevates vokaalinstrumentaalkoosseisudes;
- mõistab ja väärtustab laulupeo sotsiaal-poliitilist olemust ning
- muusikahariduslikku tähendust;
- oskab kuulata iseennast ja kaaslast ning hindab enda ja teiste panust koos musitseerides;
- oskab laulda eesti rahvalaulu (sh regilaulu) ning peast oma kooliastme ühislaule;
- kasutab noodist lauldes relatiivseid helikõrgusi (tähtnimetusi);
- rakendab üksi ja rühmas musitseerides teadmisi muusikast ning väljendab erinevates
- muusikalistes tegevustes oma loomingulisi ideid;
- väljendab oma arvamust kuulatud muusikast ning põhjendab ja analüüsib seda muusika
- oskussõnavara kasutades suuliselt ja kirjalikult;
- leiab iseloomulikke jooni teiste maade rahvamuusikas ning toob eesti rahvamuusikaga
- võrreldes esile erinevad ja sarnased tunnused;

- väärtustab heatasemelist muusikat;
- teab olulisemaid autoriõigusi ning sellega kaasnevaid õigusi ja kohustusi; huvitub muusikaalasest
- tegevusest ja väärtustab seda ning osaleb kohalikus kultuurielus;
- valdab ülevaadet muusikaga seotud elukutsest ja võimalustest muusikat õppida;
- kasutab infotehnoloogia vahendeid muusikalistes tegevustes.

Õppesisu

Laulmine

Õpitulemused

Õpilane:

- laulab oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni,
- puhta intonatsiooniga ja väljendusrikkalt ning arvestab esitatava muusikapala stiili; järgib
- häälehoidu häälemurdeperioodil;
- mõistab relatiivsete helikõrguste (astmete) vajalikkust noodist lauldes ning kasutab neid
- meloodiat õppides;
- kasutab teadlikult muusikalisi teadmisi nii üksi kui ka rühmas lauldes;
- osaleb laulurepertuaari valimisel ja põhjendab oma seisukohti;
- laulab ea- ja teemakohaseid ühe-, kahe- ning paiguti kolmehäälseid laule ja kaanoneid ning
- eesti ja teiste rahvaste laule;
- laulab peast kooliastme ühislause: „Eesti hümn“ (F. Pacius), „Mu isamaa on minu arm“ (G. Ernesaks), „Jää vabaks, Eesti meri“ (V. Oksvort), „Eestlane olen ja eestlaseks jään“ (A.

- Mattiisen), „Laul Põhjamaast“ (Ü. Vinter), „Saaremaa valss“ (R. Valgre), „Kalevite kants“
- (P. Veebel), „Oma laulu ei leia ma üles“ (V. Ojakäär) ja oma kooli laulu „Jüri kool“ (A.Maastik/R.Ridbeck)

Pillimäng

Õpitulemused

Õpilane:

- kasutab keha- ja rütmipille lihtsate laulude saatmiseks
- rakendab musitseerides kitarril lihtsamaid akordmänguvõtteid ning lähtub absoluutsetest
- helikõrgustest (tähtnimedest) pillimängus;
- kasutab muusikat esitades muusikalisi teadmisi ja oskusi.

Omalooming

Õpitulemused

Õpilane:

- loob improvisatsioone keha-, rütmipillidel;
- kasutab lihtsaid meloodiaid luues relatiivseid helikõrgusi (astmeid);
- loob tekste: regivärsse, lihtsamast vormist laulusõnu jne;
- väljendab muusika karakterit ja meeleolu ning enda loomingulisi ideid liikumise kaudu.

Muusika kuulamine ja muusikalugu

Õpitulemused

Õpilane:

- kuulab ja eristab muusikapalades muusika väljendusvahendid (meloodiat, rütmi, tempot,
- dünaamikat, tämbrit) ning muusikateose ülesehitust;
- eristab pop-, rokk-, džäss-, filmi- ja lavamuusikat;
- eristab kõla ja kuju järgi keel-, puhk-, löök- ja klahvpille ning elektrofone ja pillikoosseise;
- teab nimetada tuntud heliloojaid, interpreete, dirigente, ansambleid, orkestreid ning
- muusika suursündmusi;
- tunneb eesti pärimusmuusika tänapäevaseid tõlgendusi;
- on tutvunud muusikaajastute põhijoontega; on tutvunud kuulsamate heliloojatega, kes nendel ajastutel tegutsesid ja tunnevad tähtsamaid muusikavorme- ning žanreid;
- arutleb muusika üle ja analüüsib seda oskussõnavara kasutades; võtab kuulda ja arvestab
- teiste arvamust ning põhjendab enda oma nii suuliselt kui ka kirjalikult;
- tunneb vajalikul määral autoriõigusi ja nendega kaasnevaid kohustusi intellektuaalse omandi kasutamisel (sh internetis).

Muusikaline kirjaoskus

Õpitulemused

Õpilane:

- mõistab ainekavas ette nähtud helivältuste, rütmifiguuride ja pausi tähendust ning kasutab neid
- muusikalistes tegevustes:
- mõistab taktimõõtude 2/4, 3/4, 4/4 ja laulurepertuaarist tulenevalt kaheksandik taktimõõdu
- tähendust ning arvestab neid musitseerides;
- kasutab laule õppides relatiivseid helikõrgusi (astmeid) ja seostab neid absoluutsete
- helikõrgustega (tähtnimed);
- mõistab helistike C–a, G–e, F–d (repertuaarist tulenevalt D–h) tähendust ning lähtub
- nendest musitseerides;

- teab bassivõtme tähendust ning rakendab seda musitseerides repertuaarist tulenevalt;
- mõistab allolevate oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas:
  - elektrofonid, sümfooniaorkester, kammerorkester, keelpilliorkester, džässorkester,
- partituur, muusikainstrumentide nimetused;
  - ooper, operett, ballett, muusikal, sümfoonia, instrumentaalkontsert, spirituaal, gospel;
  - rondo, variatsioon,
  - pop- ja rokkmuusika, džässmuusika, süvamuusika;
- kordavalt I ja II kooliastme muusikaline kirjaoskus ja oskussõnavara.
- partituur, muusikainstrumentide nimetused;
- b) ooper, operett, ballett, muusikal, sümfoonia, instrumentaalkontsert, spirituaal, gospel;
- c) rondo, variatsioon,
- d) pop- ja rokkmuusika, džässmuusika, süvamuusika;
- kordavalt I ja II kooliastme muusikaline kirjaoskus ja oskussõnavara.

Õpitulemused

Õpilane:

1) arutleb, analüüsib ja põhjendab oma arvamust muusikaelamuste kohta suulisel, kirjalikul

või muul looval viisil;

2) kasutab arvamust väljendades teadmisi ja muusikalist oskussõnavara.